

QUICK GUIDE

SUOČAVANJE S RIJEČNIM
POPLAVAMA ZNANJE I
ISKUSTVA IZ EU ZA
LOKALNE I REGIONALNE
VLASTI

Ovaj sadržaj pripremljen je u sklopu projekata REGILIENCE, IMPETUS, TransformAr, i ARSINOE uz potporu Misije EU za prilagodbu klimatskim promjenama

SUOČAVANJE S RIJEČNIM POPLAVAMA

ZNANJE I ISKUSTVA IZ EU ZA LOKALNE I
REGIONALNE VLASTI

ŠTO SU RIJEČNE POPLAVE?

Poplave su najčešće prirodne nepogode koje uzrokuju najveće ekonomske gubitke u Europi. Zbog klimatskih promjena postaju sve učestalije i razornije, ugrožavaju ljudske živote i uzrokuju velike gospodarske štete. Također, poplave mogu osloboditi onečišćujuće tvari iz tla i proširiti ih na šire područje, dodatno ugrožavajući okoliš i zdravlje ljudi.

Riječne ili fluvijalne poplave nastaju kada razina vodostaja u rijeci ili jezeru poraste i prelije se na okolno zemljište. Do porasta vodostaja dolazi zbog ekstremnih oborina ili otapanja snijega, ali i način korištenja zemljišta može imati utjecaj. Nabujala rijeka može dovesti do puknuća nizvodnih brana i nasipa, uzrokujući plavljenje okolnih područja. Riječne poplave mogu se pojaviti istovremeno uz bujične poplave, koje nastaju uslijed jakih oborina, i/ili uz obalne poplave, koje su posljedica olujnih valova.

KLJUČNE ČINJENICE I NEDAVNI DOGAĐAJI

Prema podacima [Europskog Parlamenta](#), Europa se u posljednjih 30 godina suočila s ozbiljnim posljedicama poplava:

Poplavama je pogođeno 5,5 milijuna ljudi.

Gotovo 3 000 ljudi izgubilo je živote.

EEkonomska šteta dosegla je 170 milijardi eura.

Europska unija nastoji smanjiti i učinkovito upravljati rizicima koje poplave predstavljaju za ljudsko zdravlje, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost. Prema [EU Direktivi o poplavama](#), Member States are required to create and update Flood Hazard and Risk Maps.

države članice obavezne su izraditi i redovito ažurirati karte opasnosti i rizika od poplava.

Karte opasnosti od poplava obuhvaćaju zemljopisna područja koja bi mogla biti pogođena poplavama, dok karte rizika od poplava prikazuju moguće štetne posljedice koje bi takvi scenariji mogli izazvati. Ove karte služe kao temelj za izradu **Planova upravljanja rizicima od poplava**.

Recent major river floods:

Srpanj 2021 (Austrija, Belgija, Hrvatska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Njemačka i Švicarska): šteta od 46 milijardi eura, s pogođenom kritičnom infrastrukturom, dovela je do urbanih poplava u nekim većim gradovima poput Kölna.

Svibanj 2023 (Emilia-Romagna, Italija): 16 smrtnih slučajeva, 15 000 ljudi prisilno raseljeno, što je rezultiralo štetom na privatnim posjedima, poduzećima, infrastrukturi i farmama u ukupnom iznosu većem od 8,5 milijardi eura.

Kolovoz 2023 (Slovenija): 7 smrtnih slučajeva, 16 000 ljudi ostalo je bez struje, šteta u ukupnom iznosu od 9,9 milijardi eura.

Ključni utjecaji na vašu zajednicu

Infrastruktura:

Šteta na kućama, cestama, mostovima, bolnicama, školama i drugim zgradama. Više informacija potražite [ovdje](#).

Zdravlje:

Povećan rizik od bolesti koje se prenose vodom, poput proljeva ili dizenterije, ozljeda i smrtnih slučajeva. Više informacija potražite [ovdje](#).

Okoliš:

Poplave također mogu uništiti močvarna područja i smanjiti biološku raznolikost, uzrokovati eroziju tla te onečišćenje vode. Više informacija potražite [ovdje](#).

KAKO MOŽETE DJELOVATI

Shvatite svoje rizike od poplava: podaci, karte i alati

Informirajte se o rizicima od poplava u vašem gradu ili općini putem Europskog preglednika karti rizika od poplava. Provjerite preglednik karti temeljenih (na [službenim podacima](#) ili [modeliranim procjenama](#)) te pronađite dodatne informacije u službenim kartama opasnosti i rizika od poplava vaše zemlje ili regije.

[Europski sustav svjesnosti o poplavama](#) (EFAS) prvi je operativni paneuropski sustav za prognozu i praćenje poplava. Namijenjen je pružanju podrške nacionalnim i regionalnim tijelima za upravljanje rizicima od poplava kako bi mogli pravovremeno poduzeti pripremne mjere prije nego što dođe do same poplave.

Pristupite podacima o brojevima vezanim uz poplave, smrtnim slučajevima i ekonomskim gubicima uzrokovanim riječnim poplavama između 2004. i 2024. putem [Risk Data Hub Atlas](#).

BUTTON

BUTTON

Provedite konkretne mjere

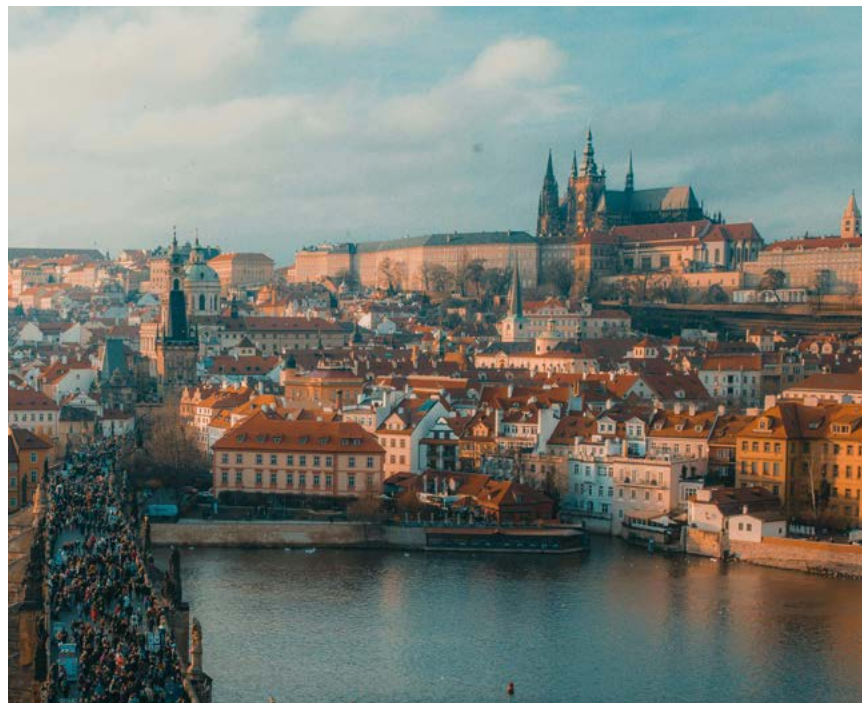
Pronađite više od 30 preporučenih mjera za smanjenje utjecaja poplava u dostupnoj [bazi podataka](#), svaka od njih sadrži opis troškova i koristi, pravne aspekte provedbe te upućuje na provedene studije slučaja. Neke od aktivnosti, koje se mogu provesti na gradskoj ili općinskoj razini uključuju:

[Planiranje urbane zelene i plave infrastrukture](#), poput [Plana upravljanja vodama i obnove rijeke Isar u Münchenu, Njemačka](#).

[Povlačenje iz visokorizičnih područja](#); na primjer, od 1970-ih austrijske nacionalne, regionalne i lokalne vlasti provode organizirani proces preseljenja kućanstava i tvrtki duž rijeke Dunav, čime je do sada preseljeno više od 500 kućanstava.

[Poboljšanje dizajna nasipa i zaštitnih sustava](#), poput [mjera zaštite od poplava u Pragu](#).

Planirane mjere možete procijeniti pomoću dostupnog [alata za samoprocjenu](#) tkoji će vam pomoći izbjeći negativne posljedice poput povećanja ranjivosti, smanjenja kvalitete života ili ugrožavanja održivog razvoja. Alat je dostupan i na hrvatskom jeziku!

Pronađite mogućnosti financiranja

Istražite dostupne EU i nacionalne izvore financiranja putem programa [MIP4Adapt](#) kako biste osigurali podršku za provođenje vaše strategije prilagodbe riziku od poplava.

Uključiti dionike i građane u donošenje odluka i provođenje mjera.

Proučite MIP4Adapt [Do-It-Yourself priručnik o uključivanju dionika i građana u prilagodbu klimatskim promjenama](#). Otkrijte najbolje metode za angažman zajednice u pripremi na poplave i smanjenju posljedica riječnih poplava.

Koristite i specijalizirane alate, kao što je [TransformAr Playbook](#) koji nudi smjernice za organizaciju participativnih radionica. Ovaj pristup već je uspješno primijenio [West Country Rivers Trust](#) u Ujedinjenom Kraljevstvu.

BUTTON

BUTTON

PRAKTIČNI PRIMJERI ZA LOKALNE I REGIONALNE VLASTI

Za inspiraciju iz stvarnih primjera iz prakse,

Istražite i pročitajte više od 15 kratkih [adaptacija priča](#) poput [Emscherove restauracije u Njemačkoj](#).

Detaljnije informacije možete pronaći odabirom jedne od [60 studija slučaja „Klimatski utjecaji – Poplave”](#) – primjerice, [saznajte kako lokalne vlasti u Norveškoj koriste podatke o gubicima iz osiguranja](#) ili istražite integrirani [sustav rješenja temeljenih na prirodi za smanjenje rizika od poplava i suša u slivu rijeke Serchio u Italiji](#).

BUTTON

BUTTON

TREBATE POMOĆ?

Kontaktirajte nas na:
info@regilience.eu

Autorska prava za slike:

- Cover: ©Dylan Freedom, Unsplash
- Page 3: ©Matthew, Unsplash
- Page 5: ©Wes Warren, Unsplash and ©Jonathan Kemper, Unsplash
- Page 6: ©Juan Manuel Sanchez, Unsplash
- Page 7: ©Anthony Delanoix, Unsplash
- Page 8: ©Getty Images
- Page 9: River Emscher restoration in Germany. ©Rupert Oberhäuser. EGLV
- Page 10: Before and after of Spaanse Kroon district in Leuven, Belgium exposing the ground in urban spaces which helps absorb rainfall and reduce flooding. ©Baptist Vlaeminck, City of Leuven

QUICK GUIDE

SUOČAVANJE S RIJEČNIM
POPLAVAMA ZNANJE I
ISKUSTVA IZ EU ZA
LOKALNE I REGIONALNE
VLASTI

Ovaj sadržaj pripremljen je u sklopu projekata [REGILIENCE](#), [IMPETUS](#), [TransformAr](#), i [ARSINOE](#) uz potporu Misije EU za prilagodbu klimatskim promjenama.

IMPETUS

Grafička priprema: [Agata Smok](#)

EU MISSIONS

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Ovi su projekti financirani iz programa Europske unije za istraživanje i inovacije Horizon 2020, u sklopu ugovora o bespovratnim sredstvima No 101036560 (REGILIENCE), No 101037084 (IMPETUS), No 101036683 (TransformAr), No 101037424 (ARSINOE).